

Statenmededeling

Onderwerp

Stemverhouding in de GR ODZOB 2024

Datum

3 september 2024

Documentnummer

GS: 5968035

PS: 5987322

Programma

Vergunningen, Toezicht en

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

het standpunt van GS dat zij de stemverhouding in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024 (GR-ODZOB 2024) herbevestigt als bescherming van de eigenaarspositie van de provincie Noord-Brabant in deze GR.

Aanleiding

Eindhoven heeft tijdens de vaststellingsprocedure voor de GR-ODZOB 2024 in een zienswijze gevraagd om een aanpassing van de stemverhouding waarbij de provinciale invloed wordt ingeperkt.

Het algemeen bestuur (AB) van de ODZOB heeft op 7 maart 2024 besloten om de voorgestelde wijziging van de stemverhouding niet op te nemen in de nieuwe GR ODZOB 2024, maar om hiervoor een apart traject op te starten. De wens van een deelnemer om aan de stemverhouding te sleutelen is geen onderdeel van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de implementatie hiervan in de GR ODZOB 2024.

Bevoegdheid

GS informeert PS over haar standpunt inzake stemverhouding GR ODZOB 2024. In een eventuele toekomstige procedure voor een wijziging van de GR-ODZOB heeft PS een formele positie en invloed: PS kan zienswijzen aan GS kenbaar maken en geeft GS toestemming om in te stemmen met de GR.

Kernboodschap

1. *GS herbevestigt de stemverhouding in de GR-ODZOB 2024 omdat dit haar eigenaarspositie beschermt.*

- 1.1. Bij het aangaan van de GR ODZOB in 2013 is de gemeenschappelijk bestuurlijke wens vertaald om deelnemers die een grote financiële

inbreng in de dienst hebben, en hierdoor een groter financieel eigenaarsrisico lopen, meer gewicht te geven bij de genoemde financiële besluiten om het eigenaarsrisico enigszins te mitigeren. Dit is geen absoluut meer gewicht, omdat een meerderheid van stemmen altijd als eerste voorwaarde is vereist.

Datum

3 september 2024

Documentnummer

GS: 5968035

PS: 5987322

- 1.2. In artikel 3.5 van de GR-ODZOB 2024 is bepaald dat ieder lid van het AB in de vergadering één stem heeft (one man - one vote), met uitzondering van de besluiten over de financiële stukken, zijnde het vaststellen van de begroting, de wijziging van de begroting, en het vaststellen van de jaarrekening. Voor besluiten over financiële stukken geldt een gekwalificeerde meerderheid, waarbij de meerderheid van stemmen tevens ten minste de helft van de omzet vertegenwoordigt welke de omgevingsdienst in het voorgaande jaar heeft gerealiseerd.
- 1.3. De ODZOB is een gemeenschappelijke regeling met als deelnemers en eigenaren de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant. Elke mede-eigenaar draagt een deel van het risico bij verliezen indien deze ontstaan. De omvang van het eigenaarsrisico wordt bepaald door de omzet die de deelnemer heeft in de dienst. De omzet van de provincie is ongeveer 33%.
- 1.4. Het uitgangspunt van een gekwalificeerde meerderheid bij financiële besluiten is passend bij het eigenaarsrisico dat een grote deelnemer draagt voor de ODZOB. Indien dit uitgangspunt zou worden losgelaten hebben eigenaren met weinig financiële inbreng en risico evenveel zeggenschap over financiële stukken van de ODZOB als bijvoorbeeld de provincie, maar betaalt de provincie de rekening.
- 1.5. Het beeld dat deelnemers vanwege het aandeel van de provincie hun belangen onvoldoende kunnen behartigen, is geen argument om te sleutelen aan de stemverhouding voor financiële besluiten. Ten eerste worden in de dienst vooral niet-financiële besluiten genomen. Hiervoor geldt het uitgangspunt van 'one man- one vote'. Ten tweede kunnen andere deelnemers zonder de provincie ook de eerste voorwaarde van een meerderheid van stemmen verwerven én tezamen ten minste de helft van de omzet vertegenwoordigen.
- 1.6. Indien door deelnemers aan de ODZOB wellicht te weinig grip of invloed wordt ervaren, is het sleutelen aan de bestaande stemverhouding hiervoor niet het gepaste middel. De stemverhouding beschermt het eigenaarsrisico. Om de controlerende taak van gemeenteraden en ook provinciale staten te versterken kent nu juist de nieuwe GR ODZOB 2024 een aantal nieuwe instrumenten die kunnen worden ingezet. Bovendien staat het eigenaren vrij om zitting te nemen in het Dagelijks Bestuur, om zo direct zeggenschap te hebben in de dienst.
- 1.7. Een aanpassing van de GR-ODZOB op het aspect stemverhouding zou voor de drie GR-en in samenhang moeten worden gezien, omdat ook de GR van de OMWB en de ODBN een gewogen stemverhouding kent voor financiële besluiten. In de beide andere regio's is dit

vraagstuk nooit aan de orde geweest. De provincie heeft belang bij uniformiteit op dit vlak Brabant breed. Overigens blijkt uit een inventarisatie medio 2017 onder 19 omgevingsdiensten in den lande dat er in 16 omgevingsdiensten gewerkt wordt met gewogen stemverhoudingen. Het beginsel van gekwalificeerde meerderheid wordt in de praktijk dus als passend ervaren.

- 1.8. PS heeft GS (in 2017) opgedragen om de gemeenschappelijke regelingen van de drie omgevingsdiensten zo te wijzigen, dat de huidige stemverhouding op alle onderdelen (niet alleen de financiële onderdelen) wordt aangepast naar een verhouding die recht doet aan de financiële inbreng van elke deelnemer, dus juist meer invloed voor de provincie te regelen. De besturen van de drie diensten hebben dat verzoek destijds afgewezen. Mede gevoed hierdoor ligt het in de rede dat GS expliciet herbevestigt dat ze haar invloed ongewijzigd passend houdt bij het eigenaarsrisico.

Datum

3 september 2024

Documentnummer

GS: 5968035

PS: 5987322

Consequenties

n.v.t.

Europese en internationale zaken

n.v.t.

Communicatie

n.v.t.

Vervolg

n.v.t.

Bijlagen

geen

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA